

CHECKLIST – VERBETERACTIES VOOR DE ORGANISATIE VAN BOUW! OP SCHOOL

Deze inspiratielijst is voor de Bouw!-coördinator.

Deze checklist is gebaseerd op succesvolle ervaringen uit de praktijk. We willen deze rijke bron van tips delen met alle scholen. Op basis van gesprekken met Bouw!-coördinatoren, leidinggevenden, leraren, leerling-tutores en vrijwilligers werden vier belangrijke thema's gevonden rond de organisatie van Bouw!. Rond deze vier thema's hebben we samen met scholen verbeteracties geformuleerd. We willen elke school inspireren om verbeteracties uit te proberen. De tips en verbeteracties zijn kleine interventies, geen grote ingrijpen.

Geef zelf aan welke verbeteracties je school al doet en welke je nog zou willen uitvoeren.

Gebruik dit document als een zelfreflectie-document.

Klik de checkbox aan per verbeteractie. Je kunt 1 keuze maken per verbeteractie.

Verbeteracties rond Bouw!-tutoren op school

Gaan we doen	Doen we al	Gaan we later doen	Gaan we niet doen	Verbeteractie	Tips: Dit zijn voorbeelden van acties die als inspiratie dienen.
				Werving van externe tutoren	Leg contacten met instellingen uit de omgeving (bijv. instelling voor gepensioneerden, middelbare school, buurthuis). Plaats een advertentie in krant of hang een poster op in de supermarkt/in de school.
				Organiseer een startbijeenkomst voor tutoren	Focus tijdens de startbijeenkomst voor tutoren op begeleidingsvaardigheden, het duidelijk omschrijven van de taak van de tutor, en een kijkje nemen in het Bouw!programma.
				Geef instructie of scholing aan tutoren	Indien instructie aan tutoren in een groepje van tutoren wordt gegeven, kunnen de tutoren ook veel van elkaar leren. (Ondersteund door een groepsapp voor volwassen vrijwilligers.)
				Begeleid tutoren tijdens de	Zorg dat er een vorm van supervisie is. Tutoren kunnen buiten de klas bijv.

				Bouw!sessie	begeleid worden door de Bouw!-coördinator of een onderwijsassistente, of in de klas van de Bouw!-leerling onder toezicht van de groepsleerkracht.
				Overleg regelmatig	Plan een overleg tussen de tutoeren en de Bouw!-coördinator om de 6a8 weken
				Motiveer en geef belangstelling aan tutoeren	Motiveer tutoeren door bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> - het opstellen van een echt contractje tussen de tutor en Bouw!-leerling - de tutor ook te betrekken bij het Bouw! diploma moment. - het voorzien van een (zelfgemaakt) cadeautje van de Bouw!-leerling voor de tutor.
				Faciliteer	Denk na over een goede ruimte; een goed werkende pc, ...
				<i>Enkel voor leerling-tutores</i>	
				Bied steun	De eigen groepsleerkracht geeft de tutoeren steun, bijv. door het belang van Bouw! te benadrukken en niet steeds te vragen of het ten koste gaat van het eigen werk van de leerling-tutor.

				<p>Houd rekening met gemiste leertijd</p>	<p>De leerling-tutores missen eigen leertijd, en soms is dit ook leestijd, dus daar moet je bij de keuze voor leerling-tutores en bij de uitvoering rekening mee houden. Er kan bijv. door de keuze voor 2 leerling-tutores voor elke leerling om de verloren leestijd te reduceren.</p>
				<p>Maak een goede koppeling tussen tutor en Bouw!-leerling</p>	<p>Overweeg een leerling uit groep 6 of 7 als tutor: deze kan het hele Bouw!-traject samen met een leerling doorlopen. Streef naar een sterke band tussen de Bouw!-leerling en de leerling-tutor.</p> <p>Verander bij een moeilijke combinatie.</p>
				<p>Zorg voor een goede kennisoverdracht (bij verschillende tutores en tussen de tutor en de Bouw!-coördinator)</p>	<p>Naast de voortgang in Bouw! zelf, wordt er bijvoorbeeld een schriftje bijgehouden. Een schriftje biedt tevens de mogelijkheid om kort te noteren hoe het gegaan is. Zo kan er kennisoverdracht zijn tussen de tutores over de voortgang van de Bouw!-leerling.</p>

Verbeteracties rond ouderbetrokkenheid

Gaan we doen	Doen we al	Gaan we later doen	Gaan we niet doen	Verbeter- of Veranderactie	Tips
				Evalueer de rol van de ouder	Gebruik onderstaande tabel als hulpmiddel om de rol van de ouder te evalueren.
				Verander naar een situatie waar volledig op school geoefend wordt met alle kinderen	Het beleid verandert hierdoor van 2x thuis en 2x op school naar 0x thuis en 3 of 4x op school.
				Veranderen naar een gemixt model: 3 of 4 x op school oefenen met kinderen waar van de ouders er niet in slagen om thuis te oefenen	Het beleid richt zich erop om elk kind 3 of 4 keer per week te laten oefenen, of op school, of thuis, afhankelijk van de situatie van het kind.
				Ga op zoek naar andere tutores in het netwerk van de leerling als de ouders er niet in slagen regelmatig te oefenen en 2 x per week thuis oefenen behouden blijft.	Voorbeelden van andere tutores die scholen inschakelen: Opa's en oma's Buren BSO-leidsters en –leiders Logopediste
				Bied ouder aan om op school te oefenen	Soms kan het helpen om Bouw! op school te laten en ouders de mogelijkheid

				geven om op school te oefenen, eventueel beginnen samen met de leraar of Bouw!-coördinator als coach.
			Informeert de ouders via alle mogelijke kanalen	<p>Zorg dat ouders weten wat ze moeten doen en hoe vaak ze moeten oefenen thuis bijvoorbeeld via</p> <ul style="list-style-type: none"> - een plenaire bijeenkomst met uitleg over Bouw! - een inloopochtend om mee te kijken hoe Bouw! gebruikt wordt op school - een persoonlijk gesprek met duidelijke afspraken - een instructievideo voor ouders.
			Blijf ouders motiveren	<p>Via complimenten van de Bouw!-coördinatoren en de leerkracht van hun kind. Toon veel belangstelling voor hoe het werken met Bouw! in de thuissituatie verloopt.</p> <p>Gebruik de korte lijntjes tussen leerkracht en ouder om te informeren over de voortgang van de leerling,</p>

					<p>het belang en get effect van Bouw!</p> <p>Motiveer via het kind: Geef het kind een trots gevoel, bijv. door een diploma, sticker of uitdraai van de toets mee te geven. Hoe trotser het kind, hoe enthousiaster de ouder.</p> <p>Leerkracht heeft kinderen potje gegeven. Als leerling thuis met Bouw! werkt, krijgt deze knikker in het potje. Vol potje is beloning of Hemdjesblad vol= grabbelen.</p> <p>Goede/enthousiaste ouder filmen en op ouderavond laten zien.</p>
--	--	--	--	--	---

Reden voor keuze: ouder oefent <u>niet</u> thuis als Bouw!tutor	Reden voor keuze: ouder oefent <u>wel</u> thuis als Bouw!tutor
<p>Kwaliteit</p> <p>Op school heb je meer zicht op het kwalitatieve aspect, dan wanneer er thuis geoefend wordt. Het komt bijvoorbeeld nog weleens voor dat kinderen thuis alleen met Bouw! werken, dus zonder de aanwezigheid van een tutor.</p> <p>Om zeker te voldoen aan de criteria voor ondersteuningsniveau 3 om 4 x 15 minuten effectief te oefenen.</p> <p>Visie van de school:</p> <p>Het stukje ‘moeten’ is hierdoor er niet bij ouders, maar wel de leesmotivatie wordt gestimuleerd. We vinden het belangrijk dat kinderen thuis kunnen spelen.</p> <p>Ouderbetrokkenheid</p> <p>Praktisch voor ouder niet haalbaar.</p> <p>Ouders laten het afweten</p> <p>Spanningsveld in communicatie met ouders</p> <p>Ouders zijn moeilijk te motiveren</p> <p>Leerling-tutores</p> <p>Leerling-tutores zijn makkelijker aan te sturen dan ouders.</p>	<p>Praktisch</p> <p>Praktisch voor de school niet haalbaar: kan 4x per week op school niet aanbieden, daarom is de inzet van ouder een must.</p> <p>Visie van de school:</p> <p>Inzet ouders is succesfactor.</p> <p>Verhoogt de draagkracht, de motivatie en de ‘inbedding’ van Bouw!</p> <p>Ouderbetrokkenheid</p> <p>Ouders leren hoe technisch leren lezen werkt.</p> <p>Leerling-tutores</p> <p>Minder lestijd verlies voor leerling-tutores.</p>
<p>Reden voor keuze: combinatie van ouders die wel en ouders die niet thuis oefenen</p>	
<p>2x thuis en 2x op school. Wanneer dit niet mogelijk is gebeurt het 4x op school.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Afhankelijk van complexiteit van de verschillende zorgbehoeften van het kind heeft ○ Bewuste keuze om gebruik te maken van de mix met ouders. Enkel met ouders die het vrijwillig doen. ○ Als ouder in conflict komt met het kind ○ In aanloop naar doorverwijzing alleen op school oefenen om meer zicht te hebben op goede oefenfrequentie. 	

Verbeteracties rond de praktische organisatie van Bouw!

Gaan we doen	Doen we al	Gaan we later doen	Gaan we niet doen	Verbeter- of Veranderactie	Tips
				Er zijn voldoende laptops of Ipads beschikbaar	
				Er is een geschikte ruimte waar Bouw! leerlingen oefenen	
				De laptops zijn opgestart en staan klaar voor gebruik voor de Bouw!-leerlingen uit de klas worden gehaald.	
				Bouw! is ingeroosterd op een vast moment	
				Alle betrokken leraren zijn op de hoogte van de inroostering van Bouw!	
				De tutoeren brengen de Bouw!-coördinator op de hoogte wanneer er een Bouw!-toets moeten worden afgenomen	
				De leerkracht/Bouw-coördinator neemt tijdig de Bouw!-toets af, zodat de	

				leerling weer verder kan met oefenen.	
				De leerkracht wordt op de hoogte gebracht van de Bouw!-toetsuitslag.	
				Leerkracht is eerste aanspreekpunt voor de ouders over Bouw! (tenzij er problemen zijn die via de Bouw!-coördinator besproken moeten worden).	

Verbeteracties rond Selectie van leerlingen

Gaan we doen	Doen we al	Gaan we later doen	Gaan we niet doen	Verbeter- of Veranderactie	Tips
				Begin de selectie in groep 2	Op veel scholen vindt de selectie van de leerlingen plaats in januari in groep 2, aanvullend met een herfstsignalering in groep 3 in oktober. Op deze manier wordt Bouw! ingezet als preventief middel en krijgen de kinderen een voorsprong voordat het échte leesonderwijs begint.
				Aanpassing voor leerlingen uit groep 2 die niet vooruitkomen in Bouw!	Bij sommige kinderen is het fonologisch bewustzijn nog niet voldoende ontwikkeld om de lessen Fono te maken in Bouw!. Stop niet met Bouw!. Help deze kinderen door de opdrachten samen te doen of start met Bouw! in april groep 2.
				De selectie wordt gedaan op een combinatie van verschillende objectieve meetinstrumenten	Veel voorkomende voorbeelden zijn: <ul style="list-style-type: none"> ❖ Grafementoets Cito ❖ Toetsen uit het Dyslexie Protocol

					<p>(Anneke Smits)</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ KIIK ❖ NT2-achtergrond ❖ Indicatie van dyslexie in de familie ❖ BOSOS en de bijhorende schoolvoorwaarden toets (SVT) ❖ resultaten van lees- en spellingtoetsen van de de herfstsignalering in groep 3
				<p>Goede monitoring van leerlingen</p>	<p>Als er bijvoorbeeld heel veel samen wordt gedaan en wanneer hakken en plakken niet lukt, kan een advies zijn om door te verwijzen naar de logopedie. Bij een heel goede voortgang in Bouw! kan er dan weer bijvoorbeeld door getoetst worden en/of lessen worden overgeslagen.</p>

Samenvattend, binnen welk thema liggen de meeste verbeteracties?

☐ Bouw!-tutores op school:	De keuze van tutor is afhankelijk van wat er past bij de school en wat er mogelijk is. Kies dit thema als uw school de werving, organisatie, training en/of begeleiding van tutores wil verbeteren.
☐ Ouderbetrokkenheid:	Deze verbeteracties gaan over de rol van de ouder. Kies dit thema als de school de ouderbetrokkenheid wil verhogen en/of het beleid rondom het oefenen thuis wil heroverwegen.
☐ De praktische organisatie rond Bouw! en de communicatie over Bouw! op school:	Deze verbeteracties gaan over de organisatorische randvoorwaarden om Bouw! te gebruiken op school. Kies dit thema als u wilt werken aan de praktische organisatie van Bouw! op school en/of aan de communicatie over Bouw! binnen het team.
☐ Selectie van Bouw!-leerlingen:	De verbeteracties gaan over het evalueren van de selectiemethode om de juiste leerlingen Bouw! aan te bieden. Kies dit thema als u overweegt om te starten met Bouw! in groep 2, of hier juist problemen mee ervaart.
☐ Geen verbeteracties	Wij kiezen ervoor met Bouw! verder te gaan zoals we doen.